

GÄSTKOLUMNEN

Inlevelsen är vårt starkaste verktyg

Ute på Blasieholmen öppnar Nationalmuseum upp för ljus och besökare. Malin Alenius, arkitekt och ljusdesigner minns ett annat museibesök i det soliga Texas. Minnet från salarna i Kimbell museum får henne att fundera över vår inlevelseförmågas stora betydelse för ett lyckat rum.

[f \(HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/SHARER.PHP?U=HTTPS://LJUSKULTUR.SE/ARTIKLAR/INLEVELSEN-AR-VART-STARKASTE-VERKTYG/\)](https://www.facebook.com/sharer.php?u=https://ljuskultur.se/artiklar/inlevelsen-ar-vart-starkaste-verktyg/), [t \(HTTPS://TWITTER.COM/INTENT/TWEET?\)](https://twitter.com/intent/tweet?text=https://ljuskultur.se/artiklar/inlevelsen-ar-vart-starkaste-verktyg/), [p \(HTTPS://PINTEREST.COM/PIN/CREATE/BUTTON/?URL=HTTP%3A%2F%2FLJUSKULTUR.SE&DESCRIPTION=\)](https://pinterest.com/pin/create/button/?url=http%3A%2F%2Fljuskultur.se&description=https://ljuskultur.se/artiklar/inlevelsen-ar-vart-starkaste-verktyg/), [G+ \(HTTPS://PLUS.GOOGLE.COM/SHARE?URL=HTTPS://LJUSKULTUR.SE/ARTIKLAR/INLEVELSEN-AR-VART-STARKASTE-VERKTYG/\)](https://plus.google.com/share?url=https://ljuskultur.se/artiklar/inlevelsen-ar-vart-starkaste-verktyg/)

MALIN ALENIUS

är anställd på White arkitekter och delar sin tid mellan praktik och som doktorand på KTH Arkitektur.

Ljus flödar in genom en dold slits i taket och förvandlas inne i rummet till ett förtäta silvrigt dis. Den starka Texassolen utanför har gjort mig nästan förblindad men här inne rör sig ljuset som en svalkande slöja över rummets välvda tak och väggar.

Jag är på Kimbell museum i södra USA. Människor och ljus förflyttar sig stilla mellan bilder och salar samtidigt som tankarna far genom mig. Går det att beskriva ljus utan att samtidigt tala om rum? och vad kan egentligen mätas?

Arkitekten Louis Kahn använde aldrig någon luxmätare men hans inlevelse och förståelse för ljusets möjligheter spelade avgörande roll för hans arkitektur och för salarna här i Fort Worth.

"Det mätbara är endast det omätbaras tjänare" sa Kahn, men idag framstår mätandet allt oftare som ett mål i sig, inte minst på ljusområdet.

Kahn arbetade förstås inte ensam utan tillsammans med andra drivna arkitekter, ofta kvinnor, och som här i Kimbell med ljus-experten för att förverkliga visionen om ett dagsljusbelyst museum med den precis rätta silvriga känslan. Salarna här påminner mig om att varje nytt rum, även de mest vardagliga, kräver inlevelse för att finna just sin egen form och sitt eget ljus.

Vi som arbetar med rum är väldigt bra på just inlevelse. Vi har övat upp en särskild förmåga att framkalla inre bilder av ännu obbyggda rum. Att föreställa sig hur ljuset kommer att upplevas kräver en rejäl dos inlevelseförmåga eftersom ljus är flyktigt och upplevelsen beroende av rummets alla delar. Inlevelsen är vårt starkaste verktyg.

I projekt med stora konsultgrupper och pressade tidsplaner är det en utmaning att hålla den inre målbilden levande genom hela arbetsprocessen. Att hitta gemensamma målbilder och att våga tala om dem, det är svårt. Men när det funkar blir arbetet roligt och meningsfullt, samtidigt som chansen att faktiskt nå dit vi vill ökar rejält.

De här tankarna far igenom mig medan muséebesökarna i Texas förflyttar sig från den ena salen till den andra, rummet står still men ljuset, tiden och människorna rör sig. Till slut stiger jag ut i trafiken och den bländande solen.

Steget från det soliga södra USA till ett höstligt Blasieholmen kan tyckas långt. Nationalmuseums kulörstarka 1800-talsinteriör står i stor kontrast till Kimbells silvriga betong. Gemensamt för dem är dagsljusets centrala roll och inlevelsen i den omätbara helheten som gjort dem båda till starka specifika rum.

Malin Alenius, Arkitekt SAR / MSA, Ljusdesigner MSC